

PANDEMIIA KOJA JE PREOKRENULA SVIJET NAOPAKO

'IMUNITET KRDA' Govori li izjava Krunoslava Capaka da zapravo idemo prema 'švedskom modelu' u borbi protiv virusa?

Ravnatelj Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo **Krunoslav Capak** izjavio je u utorak kako vjeruje da je u Hrvatskoj 400.000 ljudi bilo u kontaktu s virusom, što još nije dovoljno za "imunitet krda" za koji bi se trebalo zaraziti daleko više ljudi.

🕒 23.09.2020. u 22:20

Foto: Pixabay/EPA-EFE/Janerik Henriksson/Fb

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGGLASA

Osvoji Samsung tablet – zaigraj Halloween turnir u Admiralu i pokupi spektakularne nagrade!

Sponsored by Midas

"Ako uzmemo u obzir serološka testiranja koja smo napravili nakon prvog proljetnog vala, gdje smo pokazali da je broj onih koji su došli u kontakt s virusom 25 do 30 puta veći od broja zaraženih, onda bi ta brojka sad bila negdje oko 370 do 450 tisuća, dakle oko 400.000 ljudi u Hrvatskoj je došlo u kontakt s virusom", istaknuo je Capak u razgovoru za Dnevnik Nove TV.

Zanimljiv je podatak pritom iznio; naime, on smatra da bi se u Hrvatskoj tzv. "imunitet krda" mogao postići tek sredinom sljedeće godine, odnosno kada više od 50 posto populacije dođe u kontakt s korona virusom.

Što je uopće taj famozni "imunitet krda"?

Znanstvenici i liječnici objašnjavaju taj pojam na sljedeći način, pojednostavljenno.

"Imunitet krda" (Herd immunity), podrazumijeva stanje u kojem je većina ljudi u određenoj zajednici zaštićena od virusa i bolesti koju on uzrokuje, i to do te mjere da osobe koje nisu imune na virus također ne mogu razviti bolest jer ih štiti imunost drugih osoba. Dakle, "imunitet krda" može usporiti širenje virusa u zajednici.

Drugačiji način postizanja imuniteta je cijepljenje. Kada se cjepivo otkrije i razvije, cijepljenje će smanjiti progresiju bolesti COVID-19 na način da će se pridonijeti razvoju "imuniteta krda".

Nadalje, kako objašnjava portal [Vaše zdravlje](#), prenoseći tumačenja [MedicineNeta](#), "imunitet krda specifičan je za određenu bolest, a ovisi o lakoći prijenosa bolesti s osobe na osobu, kao i stupnju zaraznosti te bolesti. Pojedinosti 'imuniteta krda' za korona virus još uvjek nisu otkrivene, no jasno je da njegovo postizanje na način da se osobe zaraze i prebole bolest traje jako dugo - mjesecima, čak i godinama"...

Dakle, riječ je o pojmu iz imunologije koji se najčešće rabi kod cijepljenja. Oblik je neizravne zaštite od zaraznih bolesti koji nastaju kada je veliki postotak populacije postalo imun na zaraznu bolest, bilo prethodnim infekcijama, bilo cijepljenjem, čime se osigurava mjera zaštite za osobe koje nisu imune. [Izraz prvi se put koristio 1923. godine. Kao prirodni fenomen prepoznat je 1930-ih, kada je uočeno da je nakon što je značajan broj djece postao imun na ospice, broj novih infekcija privremeno smanjen, uključujući i među osjetljivom djecom. Masovno cijepljenje radi izazivanja imuniteta stada postalo je uobičajeno i pokazalo se uspješnim u sprječavanju širenja brojnih zaraznih bolesti.](#)

U populaciji u kojoj velik dio pojedinaca posjeduje imunitost takve osobe vjerojatno neće doprinijeti prenošenju bolesti. Tada su vjerojatnije lanci infekcije poremećeni, što zaustavlja ili usporava širenje bolesti.

Što je veći udio imunih pojedinaca u zajednici, to je manja vjerojatnost da će neimuni pojedinci stupiti u kontakt s inficiranim osobom, pomažući u zaštiti neimunih pojedinaca od infekcije. Pojedinci mogu postati imuni oporavkom od ranije infekcije ili cijepljenjem. Neki pojedinci ne mogu postati imuni iz medicinskih razloga, kao što su imunodeficijencija ili imunosupresija, a za ovu skupinu imunitet krda je ključna metoda zaštite.

Capakova izjava nije precizna, ali...

Izjava ravnatelja Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo nije do kraja precizna, ali govori da bismo taj "imunitet krda" mogli postići možda na proljeće, ili ljeto 2021. godine. No, do tada se ipak očekuje i učinkovito cjepivo protiv korona virusa, a upravo po tom pitanju na svjetskom farmakološkom tržištu vodi se prava [nemilosrdna bitka- tko će prvi plasirati efikasno cjepivo koje uništava ovaj opasan smrtonosan virus, ali s najmanjim mogućim nuspojavama...](#)

No, izjava ravnatelja Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo, Krinoslava Capaka o tome kako bi se "imunitet krda mogao postići tek sredinom sljedeće godine, odnosno kada više od 50 posto populacije dođe u kontakt s korona virusom", ukazuje da Hrvatska, zapravo, ide u smjeru tzv. "švedskog modela" borbe protiv pandemije, koji je u cijelom svijetu izazvao ogromne kontroverze.

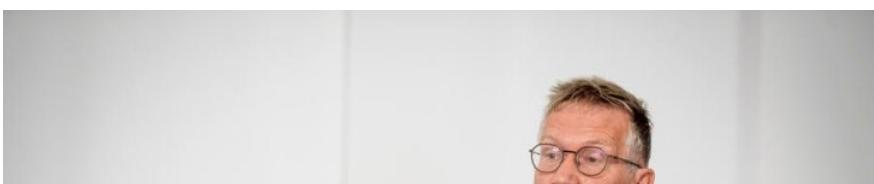

Negdje hvaljen, ali više osporavan, "švedski model" čini se, počinje primjenjivati sve veći broj svjetskih država. Iako je isprva okarakteriziran kao "okrutan", čak "užasan" i "nehuman", jer Švedani praktički nisu uvodili nikakve posebne restrikcije, a ponajmanje lockdown, s obzirom na nevjerojatnu brzinu širenja virusa, očito je da taj "vikingški model" sve više postaje realnost.

Što je uopće 'švedski model' borbe protiv pandemije?

Dok je najveći dio kontinenta živio u izolaciji zatvaranjem škola, restorana, fitnes centara i granica, Švedani su zadržali svoje slobode, privlačeći pozornost ostatka svijeta. No istodobno su bilježili najveći broj preminulih među nordijskim zemljama jer im je virus ušao u staračke domove. Švedski susjedi su živjeli uz daleko strože preventivne mјere, a nisu im otvarili granice ni u jeku turističke sezone.

No, o ovom su modelu, kojega je zagovarao sada međunarodno poznati glavni švedski epidemiolog **Anders Tegnell**, raspravljali apsolutno svi svjetski eksperti iz ovoga područja.

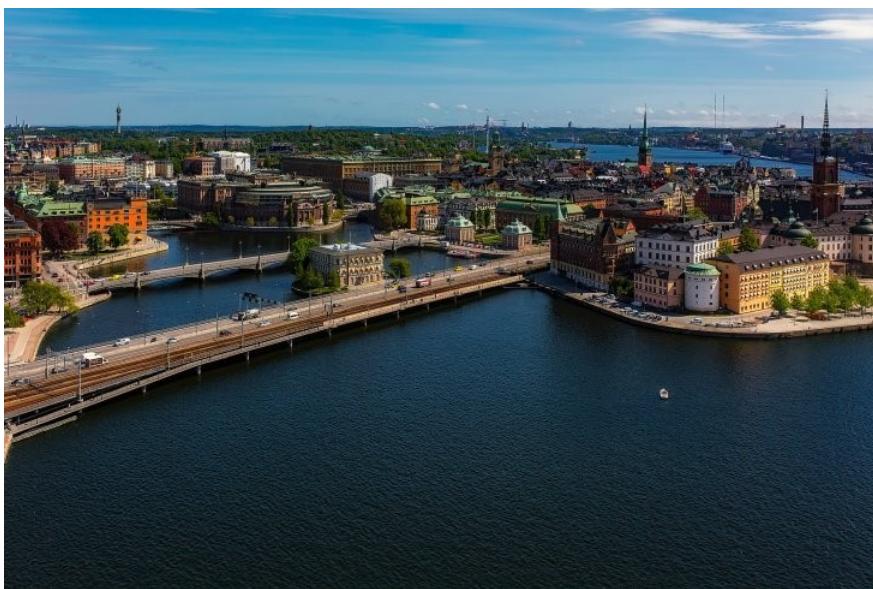
Jedni su podržavali, a drugi kritizirali model u kojem se nastoji sačuvati gospodarska aktivnost nauštrb povećanog broja oboljelih. I dok je u lipnju Švedska imala više oboljelih od većine europskih zemalja, a anas je slika - drugačija.

Švedska je trenutačno među zemljama s najmanjim brojem oboljelih. Prema podacima Europskog centra za kontrolu bolesti, u posljednja dva tjedna broj novozaraženih na 100 tisuća stanovnika, iznosio je u Švedskoj 30,3, u Ujedinjenom Kraljevstvu 61,8, u Danskoj 69,2, u Francuskoj 172,1, a u Španjolskoj 292,3.

Većinu mjera koje je vlada ranije donosila nisu bile obvezne nego su se oslanjali na osobnu odgovornost građana. Ljudi vjeruju da stručnjaci znaju što rade, a vlada vjeruje građanima da će poslušati što se od njih traži.

Primjerice, držanje fizičke distance i rad od kuće koji se preporučuju do 2021. godine.

No, Švedani ne vjeruju u nošenje maski. Nose ih samo medicinski djelatnici. "Mislim da je nenošenje maski dobra odluka jer kad vidim kako se nose, primjerice, na bradi ili ih se skida zbog cigareta, pijenja i jedenja, pa ih se onda ponovno vraća. To sigurno nema učinka", govori **Carol Rosengard**, voditeljica Doma za djecu s poteškoćama u razvoju.

S ovim se slaže i **dr. Ivan Švajger**, bivši ravnatelj i osnivač prve bolnice hrvatskih veterana u Republici Hrvatskoj, iza kojega je i 25 godina rada u međunarodnom businessu i zdravstvu.

'Moramo se naučiti živjeti s virusom'

On je za Direktno u nekoliko navrata govorio o pandemiji, no dr. Švajger ovom problemu pristupa vrlo racionalno i smireno.

"Dobro je da smo promijenili način ponašanja, jer ono svakodnevno grljenje i ljubljenje po cesti kao dio naše kulture zapravo nije potrebno. Prije ove situacije, ja bih, izlazeći iz ureda na svom odijelu imao gomilu različitih mirisa, parfema, vlasa, od silnih dodira, rukovanja, ljubljenja u obraz, jer je to bilo normalno. Ali, sada je situacija drugačija, toga gotovo da i nema, izbjegavamo takav način neverbalne komunikacije i to je zapravo sasvim u redu."

"Sada funkcioniramo drugačije, držimo fizičku distancu, ne rukujemo se, nalazimo drugačije modele ophodenja i ta je promjena odlična, a i pomaže u borbi s ovom pandemijom", govori dr. Švajger.

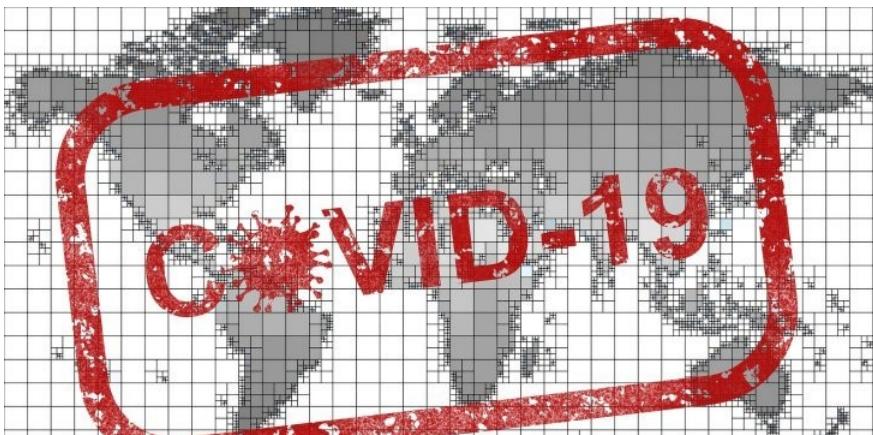
On pak smatra da je brojka onih koji su došli u dodir s korona virusom vjerojatno i veća od 400.000, kako je naveo ravnatelj Capak, ali sada je zamjetan pad novozaraženih.

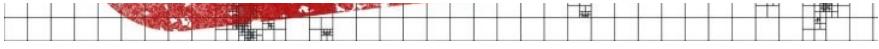
"Naravno, to ovisi o broju testiranja, ali čini se da je trend oboljelih silazan. Jednostavno, mi moramo naučiti živjeti s ovim virusom, čak i kada se nade cjepivo i to je jedini način života. Naravno, uz sve higijenske mjere koje moramo poštivati, a uvjeren sam da će se i ova pandemija riješiti, jer praktički cijeli svijet radi na tome", govori dr. Švajger.

Fizička distanca kao normalan način života

I to je, zapravo, točno. Što nam drugo preostaje, nego živjeti to, sada već globalno poznato "novo normalno"? Držeći se pravila i promjenom standardnog ponašanja, što je u nekim državama, poput naše, ipak teže, jer južnjački su narodi jednostavno naučeni funkcionirati po principu srdačnosti, zagrijanja, velikih druženja, ali i kršenja svih propisa, što je gotovo dio te kulture.

Upravo je u tome razlika u odnosu na sjevernjačke, hladnije nacije, koje su i prije ove pandemije živjele gotovo socijalno distancirane, bez zavirivanja u tudi tanjur, krevet ili novčanik. To se u tim kulturama smatra nedopustivim, stoga je njima bilo i znatno lakše održavati te mjere bez posebnoga nametanja od strane vlasti, jer i sami tako žive. Oni su gotovo "rođeni disciplinirani"; naravno, potpuno drugačije od Hrvata, Talijana, Španjolaca, Portugalaca, Grka...

Usudili bismo se reći da će ta kovanica "novo normalno" u budućnosti doista postati standardizirani način ponašanja, barem dok se ne riješi pitanje cjepiva i što je i najvažnije- načina procjepljivanja svjetske populacije. A do tada- bez suvišnih dodira i s maskama na licu, ma koliko nam bilo teško tako živjeti. Ali, preživjet ćemo.

*Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

Tekst je nastao u okviru projekta kojeg je finansijski podržala Agencija za elektroničke medije.

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media

VIŠE S WEBA

Osvoji Samsung tablet – zaigraj Halloween turnir u Admiralu i pokupi spektakularne nagrade!

Želite li ravan trbuh za 10 dana? Svaki dan natašte...

Nissan X-Trail s automatskim DCT mjenjačem i 160 KS stvoren je za svaki teren. Sada u super ponudi!